ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Հայոց լեզվի և գրականության
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ՝ Բաբուղյան Հ. Ռ. /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № __8__

«_23_» __հունվարի__2024 թ.

ՀԼԳ/բ-209 «ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ -2 /17-21 դդ./» ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ **023201.00.6** Լեզվաբանություն

Կրթական ծրագիր՝ **032201.01.6** Թարգմանչական գործ (անգլերեն և հայերեն)

Որակավորման աստիճան՝ Լեզվաբանության բակալավր

Ամբիոն՝ Հայոց լեզվի և գրականության

Ուսուցման ձևը՝ Առկա

Կուրս/կիսամյակ 1-ին / 2-րդ

Դասախոս(ներ)՝ ___________Քրիստինա Ղազարյան______________
/անուն, ազգանուն/

Էլ. հասցե/ներ _________Kristinaghazaryan1979@gmail.com______

Վանաձոր- 2024թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները
8. Դասավանդման մեթոդներ
9. Ուսումնառության մեթոդները
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ
    - 12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ
    - 12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ
    - 12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում
14. Գնահատում
    - 14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում
    - 14.2. Հարցաշար
    - 14.3. Գնահատման չափանիշներ
15. Դասընթացի համառոտ նկարագիր

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. **Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում[1].**

«Համաշխարհային գրականություն -2 /17-21 դդ./» առարկայի ուսումնամեթոդական փաթեթը կազմված է բակալավրի հիմնական կրթական ծրագրով «Թարգմանչական գործ» մասնագիտության կրթական չափորոշիչների հենքով կազմված ուսումնական պլանի պահանջների, առարկայի բաղադրիչների հիման վրա և նպատակաուղղված է բակալավրական կրթության կազմակերպման, դասավանդման որակի բարձրացմանը:

2. **Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.**

2.1. Դասընթացի նպատակն է՝

- Ուսանողներին ներկայացնել 17-21-րդ դարերի համաշխարհային գրականության ընդհանուր զարգացումն ու օրինաչափությունները, հատկանշական կողմերն ու տարբերակիչ առանձնահատկությունները:
- Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր գիտելիքները արտասահմանյան գրականությունից:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են՝

- Ձևավորել պատկերացում ուսումնասիրվող դարաշրջանների յուրօրինակության, գրական հարընթացի հիմնական միտումների մասին, ինչպես նաև՝ փիլիսոփայական տեսությունների՝ գրականության վրա ունեցած ազդեցությունների մասին:
- Ուսումնասիրել արտասահմանյան գրականության գրական ուղղությունները նշված դարաշրջանների գրականության զարգացման ընթացքում՝ համաշխարհային գրականության համատեքստում:
- Վերլուծել նշված դարաշրջանների առավել նշանակալից ստեղծագործությունները և նշել դրանց տեղը գրականության զարգացման հարընթացի մեջ:

3. **Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/**:

«Համաշխարհային գրականություն -2 /17-21 դդ./» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների նախնական գիտելիքների առկայությունը հայ

---
[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

գրականությունից և «Գրականագիտության հիմունքներ» առարկայից, որոշ տեսական հարցերի վերաբերյալ ինքնուրույն եզրահանգումներ կատարելու ունակությունը:

4. **Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը**[2]

Առարկայի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողները պետք է.

-կարողանան ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում,

-լավագույնս պատկերացնեն անտիկ և հաջորդած շրջաններից մեզ հասած թևավոր արտահայտությունների, դարձվածների ծագումը, բառացի իմաստը և արդի նշանակությունը,

-տիրապետեն հաղորդակցության ուսումնասիրման մեթոդներին,

-կարողանան որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

ԳԿ1 վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,

ԳԿ2 կազմակերպելու և պլանավորելու ունակություն,

ԳԿ3 հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ,

ԳԿ4 մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,

Միջանձնային կոմպետենցիաներ (ՄՁԿ)՝

ՄՁԿ1 քննադատական վերլուծության և ինքնաքննադատման ունակություն,

ՄՁԿ2 թիմային աշխատանք,

ՄՁԿ8 բարոյական արժեքներ:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,

ՀԳԿ2 հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,

ՀԳԿ3 սովորելու ունակություն,

ՀԳԿ4 նոր իրավիճակներին հարմարվելու ունակություն,

---

[2] http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf
Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

Առաջին շրջափուլի ծրագրերում առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներն ավելի ընդհանուր բնույթ են կրում: Ընդհանուր առմամբ առաջին շրջափուլի ծրագրերի ավարտին ուսանողը (շրջանավարտը) պիտի կարողանա.

ԱԿ1 դրսևորել մասնագիտության պատմության և հիմունքների իմացություն,

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,

ԱԿ3 համապատասխան համատեքստում ընկալել և մեկնաբանել նոր տեղեկատվությունը,

ԱԿ4 ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն:

5. **Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների[3].**

«Համաշխարհային գրականություն -2 /17-21 դդ./» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքները և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել բանասիրական և մանկավարժական գործունեության ընթացքում, ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և բանասիրության բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. **Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը**

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	**2 կրեդիտ/60 ժամ**

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ
Դասախոսություն	12
Գործնական աշխատանք	16

[3] Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

Ինքնուրույն աշխատանք	32
Ընդամենը	60
Ստուգման ձևը (**<u>ստուգարք</u>**/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	ստուգարք

7. <u>Ուսումնական աշխատանքների տեսակները[4]</u> .

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:

[4] Թողնել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են[5]՝

- <u>**Ռեֆերատ**</u> – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- <u>**Աշխատանքային տետր**</u> – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- <u>**Զեկույց**</u> – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:

8. **Դասավանդման մեթոդներներն են՝** հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք:
9. **Ուսումնառության մեթոդներն են՝** մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում:

[5] Թողնել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[6].

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների		
		Դաս.	Գործն.	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	17-րդ դար. բարոկկո, կլասիցիզմ:	1	1	2
2.	18-րդ դար: Լուսավորություն:	1	1	2
3.	Գյոթե	1	1	2
4.	19-րդ դարի գրական ուղղությունները: Գերմանական գրականություն. Հոֆման	1	1	2
5.	Ֆրանսիական ռոմանտիզմ:	1	1	2
6.	Հյուգո		1	2
7.	Մերիմե, Ստենդալ	1	2	2
8.	Բալզակ	1	1	2
9.	19-րդ դարի վերջի և 20-րդ դարի գրական ուղղությունները:	1	1	2
10.	Ֆրանսիական գրականություն. Էմիլ Զոլա: Գի դը Մոպասան		1	2
11.	Սկանդինավյան գրականություն. Հենրիկ Իբսեն	1	1	2
12.	Էքսպրեսիոնիզմ. Ֆրանց Կաֆկա Էկզիստենցիալիզմ. Ալբեր Կամյու	1	1	4

[6] Նման է օրացուցային պլանին

13.	Մոգական ռեալիզմ. Գաբրիել Գարսիա Մարկես	1	1	2
14.	Իտալական գրականություն. Մորավիա: Իսպանական գրականություն. Լորկա:		1	2
15.	Արդի արտասահմանյան գրականության զարգացման միտումները	1	1	2
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		12	16	32

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Արտամոնով, XVII-XVIII դդ. արևմտաեվրոպական գրականության պատմություն	1986
2.	Յա. Զասուրսկու և Ս. Վ. Տուրանի խմբագրությամբ XIX դարի արտասահմանյան գրականության պատմություն	1989
3.	М. Е. Елизарова и д.р. История зарубежной литературы XIX века	1972
4.	Под редакцией проф. В.Н.Богословского и проф. З.Т. Гражданской, История зарубежной литературы XX века (1871-1917)	1979
5.	Под редакцией проф. Л.Г.Андреева, История зарубежной литературы XX века (1917-1945)	1980
6.	Լ.Գ. Անդրեևի խմբագրությամբ, Արտասահմանյան գրականության պատմություն. Ետհոկտեմբերյան շրջան. Երկրորդ մաս (1945-1970)	1985
7.	Учебник / Под ред. Л.Г. Андреева, Зарубежная литература XX века	1996

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն[7]
1.	17-րդ դար. բարոկկո, կլասիցիզմ:	• 17-րդ դարը որպես պատմական և մշակութային բեկումնային շրջան • Գրական ուղղությունները՝ բարոկկո և կլասիցիզմ • Իսպանական գրականությունը 17-րդ դարում • Կալդերոն. «Կյանքը երազ է» պիեսը. բարոկկոյի գծերը, սիմվոլները, կերպարները, աղբյուրները • 17-րդ դարի ֆրանսիական գրականության ընդհանուր բնութագիրը • Կլասիցիզմը բացարձակ միապետության դարաշրջանի առաջատար ուղղություն • Կլասիցիզմի տեսությունը • Կոռնել. «Սիդ», «Հորացիուս» • Ռասին. «Անդրոմաքե», «Ֆեդրա» • Մոլիերի գործունեությունը և ստեղծագործությունը • Մոլիերի «բարձր» կոմեդիաները. «Տարտյուֆ», «Դոն Ժուան»	1	ՊԳ 1
2.	18-րդ դար: Լուսավորություն:	• Լուսավորությունը որպես 18-րդ դարի գաղափարախոսություն • Գրականության զարգացման փուլերը • 18-րդ դարի գրական ուղղությունները՝ լուսավորական կլասիցիզմ, լուսավորական ռեալիզմ, սենտիմենտալիզմ, նախառոմանտիզմ	1	ՊԳ 1

[7] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		• 18-րդ դարի գրականությունը Ֆրանսիայում • Վոլտեր. աշխարհայացքը և ստեղծագործությունը • «Կանդիդ կամ օպտիմիզմ» փիլիսոփայական վեպը • Դ. Դիդրոն և էնցիկլոպեդիաները • «Էնցիկլոպեդիայի» ստեղծումը • Դիդրոյի գեղարվեստական ստեղծագործությունը • «Միանձնուհին» վեպը. մենաստանային բարքերի քննադատություն		
3.	Գյոթե	• Գերմանական գրականությունը 18-րդ դարում • «Գրոհ և Փոթորիկ» շարժումը • Գյոթեի կյանքը և ստեղծագործության ընդհանուր բնութագիրը • «Երիտասարդ Վերթերի տառապանքները» • «Ֆաուստ». թեմայի ստեղծման պատմությունը • Ողբերգության փիլիսոփայական պրոբլեմատիկան։ • Ֆաուստ և Մեֆիստոֆել	1	ՊԳ 1
4.	19-րդ դարի գրական ուղղությունները: Գերմանական գրականություն. Հոֆման	• XIX դարի գրականության պերիոդիզացիան: • XIX դարի 2 հիմնական գրական ուղղությունները՝ ռոմանտիզմ և ռեալիզմ: • Վերոհիշյալ ուղղությունների դրսևորումը եվրոպական գրականությունների մեջ: • Գերմանական ռոմանտիզմի զարգացման փուլերը: • Հոֆմանի «Կատու Մուրի առօրյա հայացքները» և «Փոքրիկ Ցախես»:	1	ՊԳ 2, 3
5.	Ֆրանսիական ռոմանտիզմ:	• Շատոբրիան. «Աթալա», «Ռենե» • Ժերմեն դե Ստալ	1	

6.	Մերիմե, Ստենդալ	• «Ռասին և Շեքսպիր» տրակտատը: • «Վանինա Վանինի» պատմվածքը, «Պարմի մենաստան» վեպը: • «Կարմիր և սև» վեպը: • Մերիմե. նովելներ. «Տամանգո», «Մատեո Ֆալկոնե», «Կարմեն» և այլ նովելներ:	1	ՊԳ 2, 3
7.	Բալզակ	• «Շագրենի կաշին», «Գոբսեկ», «Հայր Գորիո»:	1	ՊԳ 2, 3
8.	19-րդ դարի վերջի և 20-րդ դարի գրական ուղղությունները:	• Դարաշրջանի կոնկրետ պատմական իրադարձությունները, գրական կյանքի կարևորագույն պրոբլեմները և հիմնական գրական ուղղությունները՝ ռեալիզմ, նատուրալիզմ, սիմվոլիզմ, նեոռոմանտիզ: • Դեկադանսի գաղափարախոսությունը, փիլիսոփայական հիմքը. Շոպենհաուերի, Նիցշեի, Ֆրեյդի ուսմունքները:	1	ՊԳ 2-7
9.	Սկանդինավյան գրականություն. Հենրիկ Իբսեն	• Հասարակական և գրական վերելքը սկանդինավյան երկրներում 19-րդ դարի վերջին և 20-րդ դարի սկզբին: Գրական ուղղությունների պայքարը: • Իբսեն. «Պեր Գյունդ» • Սոցիալ-հոգեբանական ռեալիստական դրամաները. «Տիկնիկների տուն»	1	ՊԳ 4-7
10.	Էքսպրեսիոնիզմ. Ֆրանց Կաֆկա Էկզիստենցիալիզմ. Ալբեր Կամյու	• Անհատի օտարացման պրոբլեմը՝ Կաֆկայի ստեղծագործության գլխավոր պրոբլեմ: • «Դատավարություն» • «Կերպարանափոխություն» • Կյանքի պեսսիմիստական փիլիսոփայությունը «Սիզիփոսի առասպելում»: • «Օտարը»	1	ՊԳ 4-7

		• «Ժանտախտը»		
11.	Մոգական ռեալիզմ. Գաբրիել Գարսիա Մարկես	• «Մոգական ռեալիզմը» և միֆաստեղծումը լատինաամերիկյան տարբեր գրողների մոտ: Լատինաամերիկյան վեպի հաջողությունը 20-րդ դարի 60-ական թվականներին: • Գաբրիել Գարսիա Մարկես. «Հարյուր տարվա մենություն»	1	ՊԳ 4-7
12.	Արդի արտասահմանյան գրականության զարգացման միտումները	• Ինտերտեքստայնությունը որպես գրականության հիմնական հատկանիշ: • Պոստմոդեռնիզմ: • Վերադարձ ավանդական արժեքներին և սուրբ գրքերին: • Էթիկա և գեղագիտություն: • Տաբուների վերացում: • Կոբո Աբե. «Ավազուտների կինը» • Էժեն Իոնեսկո. «Ռնգեղջյուր» • Խուլիո Կորտասար. «Զավթված տունը», «Մեխված դուռը»	1	ՊԳ 7

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն[8]
1.	17-րդ դար. բարոկկո, կլասիցիզմ:	• 17-րդ դարը որպես պատմական և մշակութային բեկումնային շրջան • Գրական ուղղությունները՝ բարոկկո և	1	Բանավոր հարցում	ՊԳ 1

[8]5 Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		կլասիցիզմ • Իսպանական գրականությունը 17-րդ դարում • Կալդերոն. «Կյանքը երազ է» պիեսը. բարոկկոյի գծերը, սիմվոլները, կերպարները, աղբյուրները • 17-րդ դարի ֆրանսիական գրականության ընդհանուր բնութագիրը • Կլասիցիզմը բացարձակ միապետության դարաշրջանի առաջատար ուղղություն • Կլասիցիզմի տեսությունը • Կոռնել. «Սիդ», «Հորացիուս» • Ռասին. «Անդրոմաքե», «Ֆեդրա» • Մոլիերի գործունեությունը և ստեղծագործությունը • Մոլիերի «բարձր» կոմեդիաները. «Տարտյուֆ», «Դոն Ժուան»			
2.	18-րդ դար: Լուսավորություն:	• Լուսավորությունը որպես 18-րդ դարի գաղափարախոսություն • Գրականության զարգացման փուլերը • 18-րդ դարի գրական ուղղությունները՝ լուսավորական կլասիցիզմ, լուսավորական ռեալիզմ, սենտիմենտալիզմ, նախառոմանտիզմ • 18-րդ դարի գրականությունը Ֆրանսիայում • Վոլտեր. աշխարհայացքը և ստեղծագործությունը	1	Բանավոր հարցում	ՊԳ 1

		• «Կանդիդ կամ օպտիմիզմ» փիլիսոփայական վեպը • Դ. Դիդրոն և էնցիկլոպեդիաները • «Էնցիկլոպեդիայի» ստեղծումը • Դիդրոյի գեղարվեստական ստեղծագործությունը «Միանձնուհին» վեպը. մենաստանային բարքերի քննադատություն			
3.	Գյոթե	• Գերմանական գրականությունը 18-րդ դարում • «Գրոհ և Փոթորիկ» շարժումը • Գյոթեի կյանքը և ստեղծագործության ընդհանուր բնութագիրը • «Երիտասարդ Վերթերի տառապանքները» • «Ֆաուստ». թեմայի ստեղծման պատմությունը • Ողբերգության փիլիսոփայական պրոբլեմատիկան: ▪ Ֆաուստ և Մեֆիստոֆել	1	Բանավոր հարցում	ՊԳ 1
4.	19-րդ դարի գրական ուղղությունները: Գերմանական գրականություն. Հոֆման	• XIX դարի գրականության պերիոդիզացիան: • XIX դարի 2 հիմնական գրական ուղղությունները՝ ռոմանտիզմ և ռեալիզմ: • Վերոհիշյալ ուղղությունների դրսևորումը եվրոպական գրականությունների մեջ: • Գերմանական ռոմանտիզմի	1	Բանավոր հարցում	ՊԳ 2, 3

		զարգացման փուլերը: ▪ Հոֆմանի «Կատու Մուրի առօրյա հայացքները» և «Փոքրիկ Ցախեսը»:			
5.	Ֆրանսիական ռոմանտիզմ:	• Շատոբրիան. «Աթալա», «Ռենե» Ժերմեն դե Ստալ	1	Բանավոր հարցում	ՊԳ 2, 3
6.	Հյուգո	• «Կրոմվելի» առաջաբանը: • «Փարիզի աստվածամոր տաճարը»: ▪ «Թշվառներ», կերպարները:	1	Բանավոր հարցում	ՊԳ 2, 3
7.	Մերիմե, Ստենդալ	• Ստենդալ. «Ռասին և Շեքսպիր» տրակտատը: • Ստենդալ. «Վանինա Վանինի» պատմվածքը, «Պարմի մենաստան» վեպը: • Ստենդալ. «Կարմիր և սև» վեպը: ▪ Մերիմե. նովելներ. «Տամանգո», «Մատեո Ֆալկոնե», «Կարմեն» և այլ նովելներ:	2	Բանավոր հարցում	ՊԳ 2, 3
8.	Բալզակ	▪ «Շագրենի կաշին», «Գոբսեկ», «Հայր Գորիո»:	1	Բանավոր հարցում	ՊԳ 2, 3
9.	19-րդ դարի վերջի և 20-րդ դարի գրական ուղղությունները:	• Դարաշրջանի կոնկրետ պատմական իրադարձությունները, գրական կյանքի կարևորագույն պրոբլեմները և հիմնական գրական ուղղությունները՝ ռեալիզմ, նատուրալիզմ, սիմվոլիզմ, նեոռոմանտիզ: ▪ Դեկադանսի գաղափարախոսությունը,	1	Բանավոր հարցում	ՊԳ 4-7

		փիլիսոփայական հիմքը. Շոպենհաուերի, Նիցշեի, Ֆրեյդի ուսմունքները:			
10.	Ֆրանսիական գրականություն. Էմիլ Զոլա: Գի դը Մոպասան	• Զոլան նատուրալիզմի տեսաբան: • Նատուրալիզմը Զոլայի վաղ վեպերում. «Թերեզ Ռաքեն»: • Մոպասանի նովելները: «Ճարպագունդը», «Զարդերը», «Կտակը» ▪ «Սիրելի բարեկամ»:	1	Բանավոր հարցում	ՊԳ 4-7
11.	Սկանդինավյան գրականություն. Հենրիկ Իբսեն	• Հասարակական և գրական վերելքը սկանդինավյան երկրներում 19-րդ դարի վերջին և 20-րդ դարի սկզբին: Գրական ուղղությունների պայքարը: • Իբսեն. «Պեր Գյունդ» ▪ Սոցիալ-հոգեբանական ռեալիստական դրամաները. «Տիկնիկների տուն»	1	Բանավոր հարցում	ՊԳ 4-7
12.	Էքսպրեսիոնիզմ. Ֆրանց Կաֆկա Էկզիստենցիալիզմ. Ալբեր Կամյու	• Անհատի օտարացման պրոբլեմը՝ Կաֆկայի ստեղծագործության գլխավոր պրոբլեմ: • «Դատավարություն» • «Կերպարանափոխություն» • Կյանքի պեսսիմիստական փիլիսոփայությունը «Սիզիփոսի առասպելում»: • «Օտարը» ▪ «Ժանտախտը»	1		ՊԳ 4-7
13.	Մոգական ռեալիզմ. Գաբրիել Գարսիա Մարկես	• «Մոգական ռեալիզմը» և միֆաստեղծումը լատինաամերիկյան տարբեր գրողների մոտ:	1		ՊԳ 4-7

		Լատինաամերիկյան վեպի հաջողությունը 20-րդ դարի 60-ական թվականներին: ▪ Գաբրիել Գարսիա Մարկես. «Հարյուր տարվա մենություն»			
14.	Իտալական գրականություն. Մորավիա: Իսպանական գրականություն. Լորկա:	• Ալբերտո Մորավիա. «Արհամարհանք»: ▪ Ֆեդերիկո Գարսիա Լորկա. պոեզիան:	1		ՊԳ 4-7
15.	Արդի արտասահմանյան գրականության զարգացման միտումները	• Ինտերտեքստայնությունը որպես գրականության հիմնական հատկանիշ: • Պոստմոդեռնիզմ: • Վերադարձ ավանդական արժեքներին և սուրբ գրքերին: • Էթիկա և գեղագիտություն: • Տաբուների վերացում: • Կոբո Աբե. «Ավազուտների կինը» • Էժեն Իոնեսկո. «Ռնգեղջյուր» ▪ Խուլիո Կորտասար. «Զավթված տունը», «Մեխված դուռը»	1		ՊԳ 7

12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը[9]	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն[10]
1.	Մոլիեր. «Տարտյուֆ»	Ստեղծագործության համակողմանի քննություն	Ռեֆերատ	կիսամյակի 7-րդ կամ 17-րդ շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ6
2.	Հոֆման. «Կատու Մուրի առօրյա հայացքները»	Ստեղծագործության համակողմանի քննություն	Ռեֆերատ	կիսամյակի 7-րդ կամ 17-րդ շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ6
3.	Ստենդալ. «Պարմի մենաստան»	Ստեղծագործության համակողմանի քննություն	Ռեֆերատ	կիսամյակի 7-րդ կամ 17-րդ շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ7
4.	Մերիմե. «Կարմեն»	Ստեղծագործության համակողմանի քննություն	Ռեֆերատ	կիսամյակի 7-րդ կամ 17-րդ շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ8
5.	Բալզակ. «Գոբսեկ»	Ստեղծագործության համակողմանի քննություն	Ռեֆերատ	կիսամյակի 7-րդ կամ 17-րդ շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ9
6.	Մոպասան. «Մի կյանք»	Ստեղծագործության համակողմանի քննություն	Ռեֆերատ	կիսամյակի 7-րդ կամ 17-րդ շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ10

[9] Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը
[10] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

7.	Մարկես. «Նահապետի աշունը»	Ստեղծագործության համակողմանի քննություն	Ռեֆերատ	կիսամյակի 7-րդ կամ 17-րդ շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ11
8.	Ալբերտո Մորավիա. «Արհամարհանք»	Ստեղծագործության համակողմանի քննություն	Ռեֆերատ	կիսամյակի 7-րդ կամ 17-րդ շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ12
9.	Էժեն Իոնեսկո. «Ռնգեղջյուր»	Ստեղծագործության համակողմանի քննություն	Ռեֆերատ	կիսամյակի 7-րդ կամ 17-րդ շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ12
10.	Կոբո Աբե. «Ավազուտների կինը»	Ստեղծագործության համակողմանի քննություն	Ռեֆերատ	կիսամյակի 7-րդ կամ 17-րդ շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ13

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում[11]

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	-
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	-
Սարքեր, սարքավորումներ	-
Համակարգչային ծրագրեր	-
Այլ	-

[11] Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով:

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1. 17-րդ դարի գրական ուղղությունները. բարոկկո և կլասիցիզմ
2. Իսպանական գրականությունը 17-րդ դարում.Կալդերոն
3. 17-րդ դարի ֆրանսիական գրականության ընդհանուր բնութագիրը
4. Կլասիցիզմի տեսությունը
5. Կոռնել. «Սիդ»
6. Ռասին. «Ֆեդրա»
7. Մոլիերի «բարձր» կոմեդիաները. «Տարտյուֆ»
8. Մոլիերի «բարձր» կոմեդիաները. «Դոն Ժուան»
9. 18-րդ դարի գրական ուղղությունները. լուսավորական կլասիցիզմ, լուսավորական ռեալիզմ, սենտիմենտալիզմ, նախառոմանտիզմ
10. Վոլտեր. «Կանդիդ կամ օպտիմիզմ»
11. Դիդրո.«Միանձնուհին» վեպը
12. Գյոթե. «Երիտասարդ Վերթերի տառապանքները»
13. Գյոթե. «Ֆաուստ»
14. XIX դարի 2 հիմնական գրական ուղղությունները՝ ռոմանտիզմ և ռեալիզմ
15. Գերմանական ռոմանտիզմի զարգացման փուլերը
16. Հոֆման. «Փոքրիկ Ցախեսը»
17. Շատոբրիան. «Աթալա»
18. Ստենդալ. «Վանինա Վանինի»
19. Ստենդալ. «Պարմի մենաստան»
20. Ստենդալ. «Կարմիրը և սևը»
21. Մերիմե. նովելներ. «Տամանգո», «Մատեո Ֆալկոնե»
22. Մերիմե. նովելներ. «Կարմեն»
23. Բալզակ. «Շագրենի կաշին»
24. Բալզակ. «Գոբսեկ»
25. Բալզակ. «Հայր Գորիո»
26. Ռեալիզմ, նատուրալիզմ
27. Սիմվոլիզմ, նեոռոմանտիզ
28. Իբսեն. «Պեր Գյունդ»
29. Իբսեն. «Տիկնիկների տուն»
30. Կաֆկա. «Դատավարություն»
31. Կաֆկա. «Կերպարանափոխություն»

32. Կամյու. «Սիզիփոսի առասպելը»:
33. Կամյու. «Օտարը»
34. Կամյու. «Ժանտախտը»
35. Գաբրիել Գարսիա Մարկես. «Հարյուր տարվա մենություն»
36. Պոստմոդեռնիզմ:
37. Կոբո Աբե. «Ավազուտների կինը»
38. Էժեն Իոնեսկո. «Ռնգեղջյուր»
39. Խուլիո Կորտասար. «Զավթված տունը», «Մեխված դուռը»

Ա) 1-ին ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի 8-րդ շաբաթվա ընթացքում)

- **Ընդգրկված հարցեր.**

- 17-րդ դարի գրական ուղղությունները. բարոկկո և կլասիցիզմ
- Իսպանական գրականությունը 17-րդ դարում.Կալդերոն
- 17-րդ դարի ֆրանսիական գրականության ընդհանուր բնութագիրը
- Կլասիցիզմի տեսությունը
- Կոռնել. «Սիդ»
- Ռասին. «Ֆեդրա»
- Մոլիերի «բարձր» կոմեդիաները. «Տարտյուֆ»
- Մոլիերի «բարձր» կոմեդիաները. «Դոն Ժուան»
- 18-րդ դարի գրական ուղղությունները. լուսավորական կլասիցիզմ, լուսավորական ռեալիզմ, սենտիմենտալիզմ, նախառոմանտիզմ
- Վոլտեր. «Կանդիդ կամ օպտիմիզմ»
- Դիդրո.«Միանձնուհին» վեպը
- Գյոթե. «Երիտասարդ Վերթերի տառապանքները»
- Գյոթե. «Ֆաուստ»
- XIX դարի 2 հիմնական գրական ուղղությունները՝ ռոմանտիզմ և ռեալիզմ
- Գերմանական ռոմանտիզմի զարգացման փուլերը
- Հոֆման. «Փոքրիկ Ցախեսը»
- Շատոբրիան. «Աթալա»
- Ստենդալ. «Վանինա Վանինի»
- Ստենդալ. «Պարմի մենաստան»
- Ստենդալ. «Կարմիրը և սևը»
- Մերիմե. նովելներ. «Տամանգո», «Մատեո Ֆալկոնե»

- Մերիմե. նովելներ. «Կարմեն»
- Բալզակ. «Շագրենի կաշին»
- Բալզակ. «Գոբսեկ»
- Բալզակ. «Հայր Գորիո»

<u>Բ) 2-րդ ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի 18-րդ շաբաթվա ընթացքում)</u>

- **Ընդգրկված հարցեր.**

- Ռեալիզմ, նատուրալիզմ
- Սիմվոլիզմ, նեոռոմանտիզ
- Իբսեն. «Պեր Գյունդ»
- Իբսեն. «Տիկնիկների տուն»
- Կաֆկա. «Դատավարություն»
- Կաֆկա. «Կերպարանափոխություն»
- Կամյու. «Սիզիփոսի առասպելը»
- Կամյու. «Օտարը»
- Կամյու. «Ժանտախտը»
- Գաբրիել Գարսիա Մարկես. «Հարյուր տարվա մենություն»
- Պոստմոդեռնիզմ:
- Կոբո Աբե. «Ավազուտների կինը»
- Էժեն Իոնեսկո. «Ռնգեղջյուր»
- Խուլիո Կորտասար. «Զավթված տունը», «Մեխված դուռը»

14.4. Գնահատման չափանիշները[12].

- Տեսական գիտելիքները ստուգվում են գործնական պարապմունքների ընթացքում կատարված հարցումների, ինքնուրույն աշխատանքների և ստուգարքների միջոցով:
- Գործնական աշխատանքները՝ նվազագույնը երկու ընթացիկ ստուգում՝ 20-ական միավոր գնահատմամբ:
- Ինքնուրույն աշխատանքը՝ երկու հարցում՝ 10-ական միավոր գնահատմամբ:

[12] Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման:

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»

ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ **023201.00.6** Լեզվաբանություն

Կրթական ծրագիր՝ **032201.01.6** Թարգմանչական գործ (անգլերեն և հայերեն)

Որակավորման աստիճան՝ Լեզվաբանության բակալավր

Վանաձոր 2024

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՀԼԳ/բ-209 «ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ -2 /17-21 դդ./»			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	12
			Գործնական աշխատանք	16
	Ինքնուրույն	32		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	• Ուսանողներին ներկայացնել 17-21-րդ դարերի համաշխարհային գրականության ընդհանուր զարգացումն ու օրինաչափությունները, հատկանշական կողմերն ու տարբերակիչ առանձնահատկությունները: • Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր գիտելիքները արտասահմանյան գրականությունից:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետնյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. *Գիտելիք՝* ➢ Պատկերացում ուսումնասիրվող դարաշրջանի գրականության յուրօրինակության, զարգացման միտումների մասին: ➢ Պատկերացում տվյալ շրջանում ընգրկվող գրականությանը հատուկ գրական ուղղությունների մասին: *Հմտություն՝*			

	➢ Ներկայացնել ուսումնասիրվող դարաշրջանի գրականության առանձնահատկությունները: ➢ Վերլուծել առավել նշանակալից ստեղծագործությունները՝ ընդգծելովդրանց դերը գրական հարընթացի մեջ: *Կարողունակություն*՝ ➢ Կոնկրետ գրական երկի հիման վրա ցույց տալ ուսումնասիրվող դարաշրջանի գրականությանը հատուկ առաձնահատկությունները և օրինաչափությունները:
Դասընթացի բովանդակությունը	*Թեմա 1.* 17-րդ դար. բարոկկո, կլասիցիզմ: *Թեմա 2.* 18-րդ դար: Լուսավորություն: *Թեմա 3.* Գյոթե *Թեմա 4.* 19-րդ դարի գրական ուղղությունները: Գերմանական գրականություն. Հոֆման *Թեմա 5.* Ֆրանսիական ռոմանտիզմ: *Թեմա 6.* Հյուգո *Թեմա 7.* Մերիմե, Ստենդալ *Թեմա 8.* Բալզակ *Թեմա 9.* 19-րդ դարի վերջի և 20-րդ դարի գրական ուղղությունները: *Թեմա 10.* Ֆրանսիական գրականություն. Էմիլ Զոլա: Գի դը Մոպասան *Թեմա 11.* Սկանդինավյան գրականություն. Հենրիկ Իբսեն *Թեմա 12.* Էքսպրեսիոնիզմ. Ֆրանց Կաֆկա Էկզիստենցիալիզմ. Ալբեր Կամյու *Թեմա 13.* Մոգական ռեալիզմ. Գաբրիել Գարսիա Մարկես *Թեմա 14.* Իտալական գրականություն. Մորավիա: Իսպանական գրականություն. Լորկա: *Թեմա 15.* Արդի արտասահմանյան գրականության զարգացման միտումները
Գնահատման մեթոդները և	▪ Տեսական գիտելիքները ստուգվում են գործնական պարապմունքների ընթացքում կատարված հարցումների, ինքնուրույն աշխատանքների և ստուգարքների միջոցով:

Չափանիշները	▪ Գործնական աշխատանքները՝ նվազագույնը երկու ընթացիկ ստուգում՝ 20-ական միավոր գնահատմամբ: ▪ Ինքնուրույն աշխատանքը՝ երկու հարցում՝ 10-ական միավոր գնահատմամբ:
Գրականություն	Արտամոնով, XVII-XVIII դդ. արևմտաեվրոպական գրականության պատմություն Յա. Զասուրսկու և Ս. Վ. Տուրաևի խմբագրությամբ XIX դարի արտասահմանյան գրականության պատմություն М. Е. Елизарова и д.р. История зарубежной литературы XIX века Под редакцией проф. В.Н.Богословского и проф. З.Т. Гражданской, История зарубежной литературы XX века (1871-1917) Под редакцией проф. Л.Г.Андреева, История зарубежной литературы XX века (1917-1945) Լ.Գ. Անդրեևի խմբագրությամբ, Արտասահմանյան գրականության պատմություն. Ետհոկտեմբերյան շրջան. Երկրորդ մաս (1945-1970) Учебник / Под ред. Л.Г. Андреева, Зарубежная литература XX века